

**Методичні рекомендації
щодо проведення I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з історії у 2026/2027 навчальному році**

Завдання для I етапу Олімпіади з історії розроблені для дистанційного формату проведення. Тривалість виконання олімпіадних завдань – 60 хвилин. Завдання Олімпіади розраховані на змагання учнів із високим і достатнім рівнем сформованості предметних компетентностей та стійким інтересом до історії, проте не виходять за межі навчальних програм, рекомендованих МОН України.

Зміст, обсяг та рівень складності завдань

Завдання для Олімпіади з історії розроблені відповідно до змісту навчальних програм, рекомендованих МОН України:

1. Завдання для 10 і 11 класів відповідають вимогам програми «Історія України. Всесвітня історія. 6–11 класи», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698.
2. Завдання для 8 і 9 класів відповідають вимогам таких модельних програм:
 - а. «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Олександр Гісем, Олександр Мартинюк, Наталія Сорочинська, Ольга Гісем, Ярослав Василенко), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 18.10.2022 № 921),
 - б. «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 16 серпня 2023 року № 1001),
 - в. «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Сєрова Г. В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 06.09.2023 № 1090),
 - г. «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М., Тарасюк Т. Д.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 27 листопада 2023 року № 1449),
 - д. «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 16 серпня 2023 року № 1001),

- е. «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 06.09.2023 № 1090),
- ж. «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.), рекомендована Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 27 листопада 2023 року № 1449).

Завдання ґрунтуються на змісті та очікуваних результатах, визначених чинними програмами.

Характеристика завдань

Для кожного класу розробляється окремий комплект олімпіадних завдань. За змістом близько 70 % завдань охоплюють програмний матеріал попереднього року навчання, а близько 30 % – матеріал попередніх класів та теми поточного року навчання, які мають бути опановані учнями до терміну проведення Олімпіади у 2026/2027 навчальному році.

Типи і кількість завдань не копіюють завдання НМТ, хоча використовують окремі типи завдань. Завдання Олімпіади відрізняються у 8–9 класах та 10–11 класах.

Для 8–9 класів:

- 1 завдання на групування/сортування (8 запропонованих фактів групуються за двома категоріями),
- 11 завдань з однією правильною відповіддю (одна правильна відповідь із шести запропонованих варіантів),
- 4 завдання на встановлення відповідності (відповідність чотирьох фактів п'яти запропонованим варіантам),
- 4 завдання на вибір декількох правильних варіантів (3 правильних варіанта із 7 запропонованих).

Усього 20 завдань.

Для 10–11 класів:

- 1 завдання на групування/сортування (8 запропонованих фактів групуються за двома категоріями),
- 3 завдання з однією правильною відповіддю (одна правильна відповідь із шести запропонованих варіантів),
- 6 завдань на встановлення відповідності (відповідність чотирьох фактів восьми запропонованим варіантам),
- 5 завдань на вибір декількох правильних варіантів (3 правильних варіанти із 7 запропонованих).

Усього 15 завдань. У завданнях для 10–11 класів зроблено акцент на роботу з візуальними матеріалами. Типи завдань ускладнено порівняно із завданнями для 8–9 класів.

Виконання завдань Олімпіади з історії вимагає демонстрації учнями певних компетентностей:

- орієнтуватися в історичному часі: пов'язувати події, явища, процеси з певними історичними періодами;
- синхронізувати події, явища і процеси;
- визначати і виокремлювати історичні періоди (епохи) за характерними ознаками;
- орієнтуватись у соціально-історичному просторі: визначати просторові (територіальні) межі історичних подій, явищ і процесів;
- встановлювати залежності між історичним та географічним просторами;
- пояснювати зумовленість історичних подій, явищ, процесів, діяльності людей природно-географічним середовищем, взаємодію людини і природи;
- розкривати цілісність і тяглість історичного процесу;
- характеризувати причиново-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, процесами в часі й просторі;
- аналізувати взаємозв'язки та взаємовпливи історичних подій, явищ, процесів, вчинків історичних осіб;
- розпізнавати і пояснювати прояви історичних змін та історичних процесів у певний період (історичну епоху);
- аналізувати та синтезувати історичну інформацію.